

Lümända Valla TEATAJA

NR 40

Detsember 2009

Vallavalitsuse tööst

Sügisestest kohaliku omavalitsuse valimistest on möödunud ligi kaks kuud, uus vallavalitsus on olnud ametis mõned nädalad. See aeg on kulunud sisseelamisele ning enda kõigi teemadega kurssi viimisele.

Valimiste tulemusena vahetusid Lümändas nii volikogu esimees kui ka vallavanem. Viimase kohta võiks öelda, et tegemist on pigem vallanoorega – seda nii vanuse kui avaliku teenistuse staaži poolest. Olen Saaremaal noorim vallajuht ning hetkel ka ainus naine selles ametis. Rõõmu teeb aga teadmine, et päris suur osa Lümända rahvast sai selle juhi, keda ta läbi valimiste endale soovis. Siinkohal tänan siiski kõiki hääletanuid, kes valimas käisid ning valla tuleviku määramisel seeläbi kaasa rääkisid.

Mis on hetkel vallamajas aktuaalne? Põhiline arutlusteema on loomulikult 2010. a eelarve. Praeguste prognooside kohaselt jääb see laias laastus 2009.a tasemele, kuna ühelt poolt oli sel aastal üksikisiku tulumaksu laekumine küll suhteliselt madalal tasemel, aga plaanipärane, teisalt ennustavad eksperdid lähitulevikus majanduslanguse peatumist ning olukorra teatud stabiliseerumist. See tähendab, et eelarve maht võimaldab meil end mingil moel ära majandada, kuid arenguprojektide ja investeringute jaoks enam erilist jaksu pole. Erinevad taotlused on aga töös ning kui mõni neist saab positiivse rahastamisotsuse, leiame neile kindlasti ka omafinantseeringu vahendid. Eelarve projekti on vallavalitsus esitanud volikogu majandus- ja eelarvekomisjonile, aga kuna puudu on veel teatud riigieraldised, siis numbritest saab ülevaate anda peale eelarve vastuvõtmist 2010. aasta alguses.

Rääkides valla arengusuundadest, siis aasta-aastalt on muutunud teravamaks vajadus teha korda meie mereväravad. Sama teema on praegu taas

aktiivselt päevakorral ning väga tahaks loota, et suudame lähiaastatel jõuda ka reaalse tegevuseni. Sadamate kõrval ootame hetkel vastust EAS-st lasteaia renoveerimise II etapi rahastamisaotlusele ning oleme lõpetamas ühisveevärgi projekti.

Vallamaja tööst rääkides tundub, et oleme jõudnud väikevallale optimaalse ametnike arvuni. Vallasekretäri ülesanne on jälgida majas toimuva vastavust seadustele, korraldada vallavalitsuse ja volikogu tööd. Hoolekandetöötaja toimetab sotsiaalvaldkonnas, ehitus- ja maaspetsialisti vastutusel on maa-, ehitus-, teede- ja keskkonnaküsimused. Raamatupidaja ülesanded on ameti nimetusele vastavad, rahandus- ja arendusspetsialist haldab valla rahandust ehk eelarve koostamist ja täitmise jälgimist, lisaks tegeleb ta ka erinevate rahataotluste koostamisega. Praegu on katmata valla majanduspool, mille järgi on allasutustel küllaltki suur vajadus ning kus vald kavatses ka teatud lahendusi leida.

Iga päev meie elus koosneb oma rõõmudest ja muredest. Kõige suuremat heameelt valmistab mulle see, et Lümändas on veel alles see kõige tähtsam – toredad inimesed. Meil on lasteaed ja koolimaja lapsi täis, aktiivsed eakad, tegusad külaseltsid, koostegemist ja üksteise seltskonda hindavad noored, tugevad pered. Ka majanduslikult keerulistel aegadel on omad eelised: meil jagub rohkem aega oma lähedaste ning iseenda jaoks, nii mõnigi hea mõte saab peas selgemaks ja kindlamaks. Jääb üle vaid soovida tarkust nende ideede äratundmisel ja elluviimisel.

Kaunist jõuluootust kõigile, rahu ning rõõmu südamesse!

Jaanika Vakker
Vallavanem

Lühike tutvustus: vallavolikogu esimees Mart Maastik

Sündisin 17. mail 1964 Tartus arsti ja õppejõu pere teise lapsena. 1982.a lõpetasin M. Härma nim. Tartu 2. Keskkooli (praegu M. Härma Gümnaasium) ja aastal 1990 Eesti Põllumajanduse Akadeemia (praegu Maaülikool) hüdrotehnikainsenerina. Sukeldusin üsna varsti ettevõtlusse. Praegu olen KAMM Ettevõtmiste OÜ, mille põhitegevus on kinnisvaraarendus ja -haldus, juhataja ja omanik, ASi Flainest (lamellpuidutööstus Tartumaal) ja ASi HK Hall (Jeti Jäähall ja Harju tn liuväli Tallinnas) nõukogu liige ja kaasomanik, OÜ Massi Miliano (rõivaroboti arendus) kaasosanik.

Olen abielus ja kahe täiskasvanud poja, Indreku (19) ja Madise (18), ning kahe tütre, Maria (9) ja Lümända valla kodanikuna sündinud Mia (10 k), isa. Abikaasa Lilian on erialalt kosmeetik.

Karalas asuva Kaju talu leidsin Internetist kümme aastat tagasi. Tulin kohale ja armusin siinsesse loodusesse. Kui algul sai räämas talu ümber ehitatud suvituskohaks, siis viimastel aastatel on sellest kujunenud Mardi turismitalu ja meie pere põhikodu.

Lümända valla toimetustes kaasa rääkimiseks kandideerisin volikokku ja püüan nüüd volikogu esimehena valla kitsakese rahakoti juures koos sümpaatse vallavanemaga leida parimaid võimalusi valla elu edendamiseks. Paljurännanud mehena võin öelda, et „meitel on kõikse ilusamad kadakad, mõnusamad naabrid, kangemad naised ja möni loll eksib vahel ära kah“.

Teie Mart Maastik, tel 5047250

Volikogu alatiste komisjonide koosseisud

Majandus- ja eelarvekomisjon

esimees Ain Rand
liikmed Külli Kärm
Riho Niit
Tõnu Talvi

Sotsiaalkomisjon

esimees Kaja Sakala
liikmed Reet Laht
Salme Berens
Kai Prostag
Helle Kukk
Harald Tõru
Liisi Kuivjõgi

Maaelu arengu- ja keskkonnakomisjon

esimees Kristjan Lütüding
liikmed Arvi Toop
Silver Öun
Endel Raun
Mart Maastik

Kultuuri- ja hariduskomisjon

esimees Annika Raud
liikmed Ulvi Põld
Aili Salong
Urve Vakker F.
Kaja Juulik
Terje Kaskmäe
Tiina Niit

Lümända vallavolikogu 6. koosseisu liikmed

Margo Berens revisjonikomisjoni liige
Helle Kukk sotsiaalkomisjoni liige
Leonardo Aleksander Laesson revisjonikomisjoni esimees
Kristjan Lütüding maaelu arengu- ja keskkonnakomisjoni esimees
Mart Maastik volikogu esimees, maaelu arengu- ja keskkonnakomisjoni liige
Tarmo Pikner revisjonikomisjoni liige
Ain Rand majandus- ja eelarvekomisjonis esimees
Annika Raud kultuuri- ja hariduskomisjonis esimees
Endel Raun maaelu arengu- ja keskkonnakomisjoni liige
Kaja Sakala sotsiaalkomisjoni esimees
Tiina Talvi volikogu aseesimees

Lümända vallavolikogu 14. detsembri 2009.a istungi

PÄEVAKORD:

1. AS Kuressaare Veevärk aktsiate müük – A. Silts
2. 2009.a. eelarve muutmine – K. Trumann
3. 2010.a. maamaksumäärade – A. Silts
4. Volikogu hüvitised – M. Maastik
5. Volikogu määruse 26.06.2008 nr 64 muutmine – J. Pšenitšnaja
6. Riigi rahastatava lapsehoiuteenuse rahaliste vahendite ülejäägi kasutamise korra kinnitamine – J. Pšenitšnaja
7. EMOL-i liikmelisuse lõpetamine – J. Vakker
8. Raamatukogude põhimäärusete ja kasutamise eeskirjade kinnitamine – M. Raun, U. Vakker
9. Mõisaküla k. Tõrvaahju mü sihtotstarbe muutmine – A. Silts
10. Kotlandi külvavanema kinnitamine – K. Trumann

Teedest vallas

Riik eraldab vallale vahendeid 105 km kohalike teede hooldamiseks. Nimetuse poolest on need täiendavad vahendid, kuid juba mitmeid aastaid ei ole vald omavahendeid teede hooldusesse panustanud. 2009. aasta toetus riigilt kohalikele teedele oli neli korda väiksem, kui 2008. aastal. Sellest tulenevalt ei olnud vallal käesoleval aastal võimalik teid remontida (pindamine), vaid üksnes hõõveldada (profileerimine).

Riigi raha otstarbekamaks kasutamiseks on Lümanda vallavolikogu 2007.aastal vastu võtnud Lümanda valla teede hindamise korra (vallavolikogu 2007.a määrus nr.34). Selle korra kohaselt hindab vastavalt hindamismetoodikale teehooldustööde vajadust vallavalitsuse moodustatud komisjon. Teehoiutööde nimekirja kinnitab vallavolikogu.

Käesoleval aastal palkas vallavalitsus teehooldustöödele järelevalve, kelle ülesandeks oli jälgida tööde teostamist ja anda hinnang tehtud töödele. Koostati kaks teostatud tööde ülevaatus akti. Esimene ülevaatus toimus 7. mail ja teine 5. ja 7. oktoobril koos valla teede hindamiskomisjoniga. Komisjoni töö käigus selgus, et kevadine teede hõõveldamine ja peenarde lõikamine oli õigustatud. Enamike teede sõidetavus oli hea. Halb oli sõidetavus teedel, millised ei ole saanud katte remonti kruusa lisamisega.

Järelevalve spetsialist andis vallale omapoolseid soovitusi ja selgitusi kohalike teede hooldamiseks. Ennekõike tuleb tagada tööde järjepidevus. Valdavalt on Lümanda vallas (teeregistri andmete tuginedes) teede laiuseks 4m, mis tuleb teehooldustööde ajal ka tagada. Varasematel aastatel on teid hõõveldatud kitsamalt, mille tulemusena on teepeenrad, kuhu tekib muldkeha, aasta aastalt laiemaks ja kõrgemaks muutunud ning sõiduosa kitsamaks jäänud. Normaalse kahesuunalise ohutu liiklemise tagamiseks tuleb tee hõõveldada servast servani, kuid siis tekivad tee servadesse mättavallid koos suuremate kividega. Mättavallide ära vedamine või freesimine nõuaks aga täiendavaid kulutusi. On teid, kus teekate kohati puudub või koosneb jämedamast kruusast. Sel juhul jääb sõidetavus peale hõõveldamist halvemaks kuni suuremad kivid teekattesse kinni sõidetakse. Hiljuti pinnatud teede puhul on tulemus parem, kuid neidki tuleb igal aastal uuesti hõõveldada, sest vastasel juhul tekib eelpool mainitud olukord, kus nelja meetri laiusest teest saab kitsas sõidurada, tekib muldkeha ja mõne aasta pärast tuleb uuesti pindama hakata.

Siinkohal edastab vallavalitsus palve kinnistu omanikele, kelle kinnistud piirnevad kohalike teedega. Kõigil, kellel on võimalik, palume puhastada teeservad kahe meetri ulatuses puudest ja võsast. Selle töö tegemine on vajalik külgnähtavuse parandamiseks, ohutuks liiklemiseks ning teede kuivamiseks. Kellel puudub võimalus ise see töö korraldada, anda teada vallavalitsusele.

Ain Silts
ehitus- ja maaspetsialist

Lümanda vallavalitsuse koosseis

Jaanika Vakker - vallavanem
Riho Niit - vallavalitsuse liige
Liia Raun - vallavalitsuse liige
Signe Sarah Arro –
vallavalitsuse liige

Vallavalitsuse teated

Liikluspiirangu kehtestamine valla teedel

EBASOODSATE
ILMASTIKUOLUDE TÕTTU
ON LUBATUD LIIGELDA
ÜLE 8 TONNISE
TÄISMASSIGA
TRANSPORDIVAHENDITEL
AINULT VALLAVALITSUSE
LOAL.

Lümanda vallavalitsuse
01.12.2009.a korraldus nr 222

Vee hinna rakendamisest

Vastavalt veevarustuse ja reovee ärajuhtimise teenuse hinnakirjale (Lümanda Vallavolikogu 22. 05. 2008.a määrus nr. 61) rakendatakse Lümanda külas

VEE HINDA 9 KR/M³
ALATES 01.01.2010.a,

kuna Lümanda külas on lõppenud Euroopa Liidu Ühtekuuluvusfondist rahastatud veemajanduse arendustööd.

Palume kõigil ühisveevärgiga liitunud elanikel esitada veemõõtjate näidud seisuga 31.detsember 2009.a vallavalitsusse vanemraamatupidaja Eve Jõgile.
Info tel 45 22 754

Koolipere huvitööst jaanist jõuluni

Jõulud on kohe-kohe ukse ees. Koolis on toimetatud kibekiiresti juba kaks veerandit. Lisaks tõsisele õppetööle on olnud palju meeleolukaid sündmusi, konkursse ja üritusi, mida tahaksime vallarahvaga jagada.

Esimesel veerandil olid suuremateks ettevõtmisteks maakondlik **taimeseadekonkurss** Kuressaares Auriga keskus. Meie kooli esindas kolm võistkonda: nooremas vanuserühmas esinesid tublilt Lisett Nurja ja Laura-Maria Jõgi, kes saavutasid 2. koha ning Kätlin Kask ja Kristel Tikerperi, kes said 3. koha. Vanema vanuseastme võistlejad Helena Lindau ja Argo Treirat saavutasid 5. koha.

Lilliseade konkursi oslejad: Helena Lindau ja Kertu Tuuling

Septembris toimus üleriigilise tervisepäeva „**Reipalt koolipinki**“ raames jalgrattamatk Kipile, Andi Kuivjõgi talusse. Jalgrattamatkale järgnes jalgsimatk terviserajal ning piknik. Vahvat üritust toetas kaunis sügisilm. Eesti Koolispordiliit pidas meie tervisepäeva 142 Eesti kooli hulgas 2. koha vääriliseks. Esimesse veerandisse mahtus vahva õpetajatepäev, kus noored õpetajad 9. klassist andsid kaasõpilastele tunde ning said selle ülesandega suurepäraselt hakkama.

15. oktoobril osales Lümanda kooli 10-liikmeline võistkond koosseisus: Aleks Teller, Kätlin Kask, Kristel Tikerperi, Hardo Niit, Ainar Treirat, Andre Treirat, Argo Treirat, Helena Kuivjõgi, Krista Tuuling ja Mihkel Raud koolidevahelisel võistlusel **Koolitop 2009**. Võistlus toimus naaber-koolis Kihelkonnal ning oli kolmeosaline: mälu-mäng, sport ja käeline tegevus. Kuna igal alal tunnustati kolme parimat, siis pjedestaalile tõusime

spordis 2. kohaga. Üldarvestuses olime 15-ne kooli hulgas 7. kohal.

I veerandi viimasel päeval toimus koolis projektipäev „**Puu-ja köögiviljapäevad Saaremaa koolides**“. Juba kuu aega varem olid õpilased loosinud teemad, mille põhjal valmistati klasside etteasted. Meeleoluka ürituse moto oli „Õpi ja saa teada!“ ning oli pühendatud erinevate tuntud ning tundmatute maailma viljade tundmaõppimisele. Kõik etteasted olid koostatud nii, et õpilased said teada, millised vitamiinid puu- ja köögiviljades peituvad, milliste tõbede puhul on neid kasulik süüa, kust üks või teine vili pärit on ning kuidas enamuse neist Eestisse on jõudnud.

II veerand algas koolis **poistenädalaga**, mis lõppes mardipäeva õhtul **isadepäeva peoga** kooli saalis. Nädala sisse mahtus huvitavaid kohtumisi ning tegevusi. Päevad olid jagatud järgnevalt: lipsupäev, ametimeeste päev, sportlik päev, näitusepäev ja meistrimehe päev. Kooli külastasid ja oma ametitest rääkisid päästeametnikud ning piirivalvurid. Vaadati õppefilmi ja tutvuti narkokoerte tööga. Isadepäev oli väga meeleolukas ja erilisel paljude peredega esindatud.

17. novembril toimus koolis **maakondlik koolidevaheline kunstikonkurss „Kunstivikker“**, kus osales enamuse Saaremaa koole. Tol päeval oli majas võistlejaid rohkem kui õpilasi meie koolis. Sellegipoolest sujus päev ladusalt ja võistlus sai peetud. Tulemusi hindas auväärne žürii koosseisus Erki Evestus, Vello Liiv ja Margus Vaher. Valminud töödest oli koolis üleval värvikas näitus.

Looduskallaku raames toimus koolis rekord-arvuga seenenäitus – 111 liiki. Huvitava loengu esitas kooli vilistlane Triin Reitalu, rääkides oma teadustöödest ja näidates pilte ekspeditsioonidest.

20. novembril külastasid kooli Tartu Ülikooli tudengid nn **TEADUSBUSS** ning demonstreerisid väga atraktiivseid katseid füüsikast ja keemiast. Jätkuvalt toimub koolis õpilasteadustöö, sel aastal esitas oma uurimuse Krista Tuuling üleriigilisel Saaremaa **miniteaduspäevadel** ja saavutas lauraaditiitli.

24. novembril toimus koolis **etlejate konkurss**, kus esikohti said Karl-Alder Kuivjõgi, Kätlin Kask ja Hardo Niit.

Sel poolaastal alustas koolis tööd **tule-tõrjering**, mida juhendab Mati Ratas. Õpilased alates 5. klassist saavad korra nädalas põhjalikult tutvuda päästeameti tegevusvaldkondadega ja kooli külastavad erinevad ametimehed. Kiirabimeedikud käisid rääkimas elustamisest ja esmaabist ning politseinikud ohtudest arvuti- ja intrnetimaailmas. Tööd alustas ka **näitering**, kes valmistub oma esimeseks etteasteks kooli jõulupeol.

Ka käesoleva aasta 2. advendil toimus koolis traditsiooniline **heategevuskontsert**, kus Kuresaare Muusikakooli Sümfoniettorkester andis väga meeleoluka kontserdi täissaalile. Heategevustulust saavad kõik õpilased koolisärgid ja kevadel tunnus-

tatakse preemiaga 3 parimat õpilast. Kool tänab veelkord kõiki lahkeid annetajaid!

Jõulu-aeg on alanud. Meie majas on see rõõmsat saginat ja ootusärevust täis aeg. Me jõuame kogu kooliperega käia ära **projektipäeval Tallinnas Nukuteatris vaatamas kogupere-lavastust „Väike nõid“ ning KUMUS**, osaleda valla jõulukontserdil. Me toome kuuse oma armsasse koolimajja, külastame Taritu jõuluetendust „Merelised jõulud“ ning kõige lõpuks peame maha oma toreda jõulupeo koolisaalis.

Pille Jõgi
Lümanda PK huvijuht

Lümanda Karu-Kati lasteaed tänab

kõiki oma vanemaid ja nende perekonnaliikmeid, kes abistasid lasteaeda heategevuslaada korraldamisel ja läbiviimisel, meisterdasid imetoreid küpsetisi ja annetasid müügiks toredaid kaupu.

SUUR TÄNU KÕIKIDELE, KES RAHALISELT TOETASID LASTEAEDA, LUUES SELLEGA MEILE VÕIMALUSE MURETSEDA LASTELE MÕNUSAID VÕIMLEMISMATTE JA EHK MUUDKI. KAUNEID JÕULE KÕIGILE JA EDU!

Lümanda Lasteaia jõulupidu toimub 18. detsembril algusega kell 15.30.

Lasteaiapere nimel juhataja Anne Tšernovitski

Tulekul on lugemisaasta

Aastalõpp ongi kohe jälle käes. Väljas toimetamiseks on aega napilt. See aga tähendab seda, et on ometi tulnud aeg, mil saab rahulikult ajalehed-ajakirjad läbi lugeda ja on mahti ka raamatu kätte võtmiseks. Kõik, kellel kodune lugemisvara otsa lõppenud, on nüüd eriti oodatud raamatukogusse.

Saabuv 2010. aasta on kuulutatud Eestis lugemisaastaks. Lugemisaastat on vaja selleks, et tuletada inimestele meelde: lugemine on nauding, mis annab nii elamusi kui teadmisi. Pealegi on lugemine üks vähestest tasuta ajaveetmisviisidest – raamatukogude kasutamise eest ei küsita endiselt midagi. Iga uut raamatut lahti tehes avaneb meile uus maailm, või hangime infot või õpime midagi. Hea raamat paneb meid, lugejaid, elu ja maailma üle järele mõtlema, õpetab sõnavara, kirjavihemärke, lauseehitust, mõtete väljendamise selgust. Ilukirjanduski võib sisaldada lugeja jaoks uusi teadmisi ajaloost, geograafiast, filosoofiast, kunstist ja paljudest muudest valdkondadest.

Lugemisaastat on vaja selleks, et loetaks rohkem. Lugemisaasta on mõeldud kõigile, kes

oskavad ja tahavad lugeda või alles õpivad lugema või kes mingil põhjusel veel ei loe.

2010. aastal on juubelid kolmel Saaremaa mere- ja rannakirjanikul: 10. jaanuaril möödub 100 aastat Adu Hindi, 4. oktoobril 110 aastat August Mälgu ja 6. novembril 85 aastat Albert Uustulndi sünnist. Lugemisaasta raames on plaanis kõiki nimetatud kirjanikke mitmete ürituste kaudu meeles pidada. Märtsis on kavas eesti uuema lastekirjanduse tutvustamine Lümanda kooli kõikide klasside õpilastele. Sügisel tahame teha kokkuvõtteid lugemisaastast ja anda välja tubli lugeja tunnustusi parimatele.

Jään ootama kõiki praegusi, endisi ja ka tulevasi lugejaid Lümanda raamatukokku. Peale raamatute on võimalik laenutada päris suurt hulka ajakirju ja kasutada ka internetipunkti. Kes arvab, et ei saa veel iseseisvalt arvuti taga hakkama võib julgesti abi paluda. Kunagi pole hilja õppida.

Meeldivat aastalõppu ja palju toredaid hetki koos hea raamatuga!

Lümanda raamatukogu juhataja Marika Raun

1963

24.03. – I järgu diplom klassikalises maadluses keskkaalus

1964

07.06. – Jõud Kingissepa Nõukogude suvespartakiaadi I järgu diplom vasaraheites

02.08 – Jõud Torgu spordipäeval meeste 100 m jooksus III koht

1965

17.01. – Jõud vabariiklikul esivõistlusel Paides vabamaadluses II koht (kehakaal – 87 kg)

28.03. – Kingissepa tõstesporti esivõistlusel III koht (kehakaal -90kg)

9.-11.04. Jõud vabariiklikul klassikalise maadluse esivõistlusel Viljandis hõbemedal poolraskekaalus

30.05. – Jõud Lümanda külanõukogu võistlustel. Sangpomm II koht, vägikaikavedu II koht.

13.07. – Jõud kesknõukogu aukiri kehakultuuri ja spordi arendamise eest

1966

06.02. – Jõud IV talispartakiaadil klassikalises maadluses I koht (kehakaal - 87kg), tõstmises I koht poolraskekaalus

12.03. – Kingissepa rajooni talispartakiaadil klassikalises maadluses I koht (kehakaal – 87kg), tõstmises II koht (kehakaal -90kg)

10.12. – Jõud autasustab mälestusmärgiga eduka sportliku tegevuse eest

1967

18.02. – Kingissepa rajooni sovhooside 5. talispartakiaadil tõstmises I koht (kehakaal – 102,5kg)

28.05. – Lümanda külanõukogu spordipäeval sangpommis I koht

09.07. – Kingissepa rajooni sovhooside 4. suvespartakiaadil autojuhtide mitmevõistluses II koht

1968

21.01. – Kingissepa rajooni sovhooside 6. talispartakiaadil tõstmises I koht (kehakaal -90kg)

25.12. – Jõud kesknõukogu aukiri heade tulemuste eest kehakultuuri ja spordi arendamisel

1969

15.06. – Kingissepa rajooni sovhooside 6. suvespartakiaadil kaugushüppes II koht

Spordi- ja laulumees Väino Holm

2009.a 30.märtsil tähistas oma 70. sünnipäeva Riksu külas Pärdi-Aadu talus spordi- ja laulumees Väino Holm.

Pärdi-Aadul möödusid nii Väino lapsepõlv kui ka algkooliaastad Taritu koolis. Suvevaheaegadel tuli karjatada oma pere, mõnikord ka naabrite lambaid Muha ranna kadakasel karjamaal. Neid kilomeetreid, mis seal joosta tuli, ei oska keegi kokku arvata. Küll aga andsid need poisile tugeva tervise.

Kool läbi, mis edasi? Tollane kolhoos erilisi võimalusi ei pakkunud. 1953. aasta sügisel asus Väino õppima Tallinna Vabrikute Tehaste kooli autoremondi erialale.

Tollastes koolides oli sporditegemine tähtsal kohal ja Väino asus tegelema küllaltki vähetuntud spordialaga – vabamaadlusega. Valiku tegemisel sai määravaks ala mitmekülgsus võrreldes klassikalise maadlusega. 1954. aasta jaanuarist harjutas Väino Spordiselts Kalevi treeningrühmas tollase tuntud maadleja Boris Sülluste juhendamisel. Peagi tuli aga üle minna Tööjõureservide spordiklubisse, kus uueks treeneriks sai Janno Liiv.

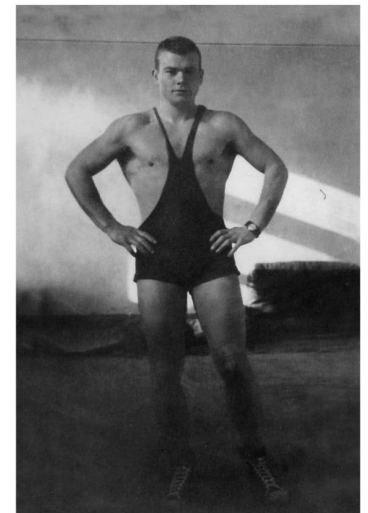
Kaks aastat tõsist treeningut ja 1956. aasta Tööjõureservide noorte meistrivõistlustel raskekaalus tuli esikoht. Samal aastal üleliidulistel meistrivõistlustel Riias II koht. Järgnes kahenädalane üleliiduline treeninglaager Riias. 1957. aasta märtsis Tallinna noorte vabamaadluse esivõistlustel III koht (kehakaal -79 kg).

Pikem vaheaeg sporditegemisele tuli Nõukogude armees oleku ajal – kolm aastat teenistust mereväes, koduks laev. Viimane aasta möödus Riias raketiväes, kus oli võimalus uuesti trennima hakata ja võistlustel osaleda. Kahjuks on diplomid kaduma läinud. Peale armeest vabanemist sai Väinost Sõrve sovhoosi autojuht ja spordiühinguks Jõud.

Kui sport oli Väino elus 15 aastat, siis laul on saatnud teda kogu aeg. Alguses oli Taritu kooli lastekoor. Peale armeest vabanemist Taritu segakoor, 1973. aastal lisandus Saaremaa Ühendatud Meeskoor, sinna vahele laulmine Salme ja Taritu meesansambelis. 1987. aastal käidi Salme meesansambliga Tormipoeg reisil Saksamaal.

Praegu laulab Väino Taritu segakooris. Viimasel üldlaulupeol Tallinnas jäi tal tervislikel põhjustel käimata, kuid nõudliku repertuaari omandamisel ja tiheda konkursisõela läbimisel oli ikka alati kohal.

Märkimata ei saa jätta veel üht Väino hobi, mis palju aastaid oli talle tööks. See on mesindus. Mitu aastat oli Väino Saaremaa parim mesinik.

Heino Laht

Sport vallas 2009. aastal

Kui viimastel aastatel on jõuliselt esile tõusnud jalgpallurite, purjetajate ja ratsutajate saavutused, seda eelkõige väga eduka ja järjekindla treeningtöö tulemuse ning perede pingutusena, siis 2009. aasta tõi lisaks uue märksõna – rahvasport.

Vallas toimus pea iga kuu rahvasportliku kallakuga üritusi. Mõned näited: Juku ja Mõõkkala jooks, sõpruskohtumine pallimängudes, Taritu spordipäev, meeste mängud korv-, võrk, ja jalgpallis, petank jne. Meestega on alati kohal Taritu tiim, Raimond Salongi eestvedamisel. Valla naispere on osalenud väga usinalt tervisepäeval, vesiaeroobika ja Virge aeroobika treeningutel. Arvukalt käiakse õhtuti sportlikku kõndi tegemas. Kõigile tervisenõudlejatele jätkuvat tahet ja energiat üritustel osalemiseks! Eks ole Viidumäe mängudki üks suur rahvaspordiüritus ja 25. korda toimunud võistlus Lümandas läks väga hästi korda. Aitäh kõigile kaasalööjatele, kohtunikele ja sportlastele. Kooli tervisepäev „Reipalt koolipinki“ ja selle kajastus ajakirjanduses sai kõrge tunnustuse Eesti Koolispordi Liidu poolt. Spordiväljakul valmis 60 m jooksurada ja kaugushüppe paik.

Valdade suve- ja talimängudel läks sel aastal ülimalt edukalt. Talimängudel tulid lauatennise-mängijad II kohale. Siin on esimängijaks ikka vana-meister Rainer Soon. Suvemängudel saavutati väiksemate valdade arvestuses kokkuvõttes koguni III koht. Jalgpallurid võitsid, mälumängus saavutati III koht ja kõigile üllatuseks kergejõustikus IV koht. Saare maakonna meistrivõistlustel petangis

saavutas Kalvi Kuivjõgi V, Urve Vakker I, Andra Kuivjõgi II koha. Terve suve mängisid petankarid Saaremaa karikaetappidel ja siin on Kuivjõgid kindlalt entusiastid.

Kergejõustikus on suurepäraseid tulemusi ja tagajärgi näidanud vallast pärit Madis Kallas ja Tõnis Juulik. Ülimalt edukad on ikka purjetajad Hardo Niit, Kristo Õunap ja Martin Õunap. Kaks esimest võistlesid hästi ka Optimistide EM-il Sloveenias. Hardol ja Kristol seisab ees aga paadiklassi vahetus. Saarte mängudel võistlesid jalgpallurid Sander Viira, Kristo Salumaa, Sander Laht, Liisi Salong, Katri Hoogand, Triin Juulik ja Kätriin Tamm. Nemad kõik kuuluvad ka Saaremaa paremate pallurite hulka ja neile sekundeerivad mitmed noored ja eakaaslased Saaremaa erinevates koondistes. Saaljalgpalli meistrivõistlustel osaleb hulgalt Lümanda vallast pärit noori ning uuel hooajal esindab valda koguni kaks meeskonda - Taritu ja Lümanda.

Paljude toredate saavutuste hulgast tõstaksin esile jalgpallur Sander Lahe edasiminekut ja sportlike saavutuste kvaliteedi tõusu ning tunnustan teda 2009.a. valla parima sportlase tiitliga.

Edukaid starte ka uuel aastal ning tervisenõudlejate-rahvasportlaste ridadesse ootame entusiastlikke ja tervist väärtustavaid liikmeid aina juurde. Edu kõigile sportlastele kõigil tasanditel!

Urve Vakker
Valla spordijuht

Hea vallarahvas!

Suur ja südamlük tänu kõigile, kes te oma mõtete, tegude ja osavõtlikkusega olete rikastanud Lümanda kultuurielu 2009. aastal ning kaasa löönud kultuurimaja ettevõtmistes ja tegemistes.

Kaunist, rahulikku jõuluaega!

Olete oodatud **pühapäeval, 13.detsembril kell 16.00** Lümanda kirikusse meie koori advendikontserdile.

Vana aasta õhtul, **31.detsembril alates kella 23.30.** on Lümanda kultuurimaja teie kõigi jaoks avatud, et koos ära saata vana aasta ja vastu võtta uus. Kõik vajalik (söök, jook) võta ise kaasa. Tantsumuusikat polkast rokini. Pääsme saad lunastada 25 krooni eest.

Hämaras- hämaras talveöös
mööda lumiseid radu
uitab üks mõte,
üks lootus,
üks usk...
et uus aasta oleks parem,
oleks otsimiste rikkam
ja leidmiste rõõmsam.
Et jätkuks tervist ja õnne.

Lugupidamisega: Ulvi Põld
Lümanda kultuuritöötaja

Kultuuriteated

Pühapäeval, 13.detsembril Taritu segakoori esinemised Leisis, Karjas ja Pärsamal

Teisipäeval, 15.detsembril Taritu memme-taadi lauluklubi esinemised Kihelkonnal ja Kogula hooldekodus

14. – 21. detsembrini Taritu ja Lümanda näiteringi jõulumäng MERELISED JÕULUD Taritu Rahvamajas (broneeritud)

Laupäeval, 26.detsembril kell 13.00 Taritu rahvamajas JÕULUPIDU. Jõulumäng MERELISED JÕULUD. tuleb Jõuluvana.

Õnnitleme lapse sünni puhul!

Arthur Toompuu

13. november 2009

Vanemad

Janne Raun ja Toomas Toompuu

Lümanda küla

Õnnitleme tähtpäeval!

November

ANNA-EMILIE SOON	96	Varpe küla
ALMA KUUSK	93	Taritu küla
AINO KUUSEMÄE	82	Põlluküla
ANITA KÜTT	75	Varpe küla
VALDEK REINEM	70	Koimla küla
REIN RAUDSEPP	65	Varpe küla

Detsember

LIIDIA KIRS	95	Põlluküla
JULIUS MALK	85	Kotlandi küla
VALVE HIMMIST	80	Himmiste küla
SAIMA-JOHANNA LONKS	75	Atla küla

MÄLESTAME LAHKUNUID

Adolf Silts	1930 – 2009	Karala
Marie Salong	1917 – 2009	Koimla
Meeta Ait	1923 – 2009	Riksu
Tõnu Kallas	1961 – 2009	Atla
Robert Liiv	1921 – 2009	Leedri

TEATED

Pakkuda on üks korralik KÕU interneti seade, mida vallal enam vaja ei lähe. Kui keegi on plaeninud endale selle seadme soetamist, pakume teile võimalust võtta meie leping Eesti Energialt/Televõrgu AS-lt üle.

Seadmega seotud interneti teenuse omadused:

- kasutamine vastavalt standardile CDMA2000 raadiosagedusel 450
- MHz; allalaadimise kiirus kuni 2 Mbps;
- üleslaadimise kiirus kuni 144 kbps.

Kuutasu 298 kr/kuus.

Soovijail palume endast märku anda 18. detsembriks vallavanemale telefonidel 45 22 750 või 56 236 402.

Rege rauta suvel, vankrit talvel

Kas kellelgi on kodus seisma jäänud muruniiduk, mida te ise enam ei kasuta? Taritu rahvamajal oleks ühte töökorras masinat hädasti vaja, kuna praegune niiduk on lagunenenud, maja ümbruses ei saa aga igale poole murutraktoriga ligi.

Kui keegi saab aidata, siis palume teada anda!

Aili: 52 644 99, aili.salong@mail.ee

Tiiu: 50 250 19

Toimetaja Katrin Trumann, tel 45 22 754

arendus@lymanda.ee

kodulehekülj: www.lymanda.ee

Trükk: Saarte Trükikoda, trükiarv 320